

Halottak feltámadása

Időpont: 1968. április 15-én, Húsvét másnapján

Alapige: 1Kor 15,21–23

Miután ugyanis ember által van a halál, szintén ember által van a halottak feltámadása is. Mert amiképpen Ádámokban mindnyájan meghalnak, azonképpen a Krisztusban is mindnyájan megeleveníttetnek. Mindenki pedig a maga rendje szerint. Első zsenge a Krisztus; azután akik a Krisztuséi, az ő eljövetelekor.

A mai ünnep második napjának kirendelt szentírási szakasza nem a történeti eseményt örökíti meg számunkra, amiről ezen a napon meg szoktunk emlékezni. Nem Jézus Krisztus feltámadása történetének még eddig nem tárgyalt szakaszát vetíti elibénk, hanem egy lelkipásztori szolgálatot akar elvégezni közöttünk. A húsvéti történeti esemény helyett húsvét értelmét és tanítását akarja közölni velünk.

A korinthusi gyülekezetben, amelyhez ezt a levelet intézi az apostol, a húsvéti hittel van baj, s nem a húsvét tényével. Számukra nem az a kérdés, hogy vajon feltámadt-e Jézus a halálból, vagy pedig nem. Jézus feltámadása a korinthusi gyülekezet számára, amelynek ez a levél szól, megdönthetetlen tény, de kételkednek annak következményeiben, abban, hogy a halottak is feltámadnak. Előttük az a kérdés, hogy valami egyedülálló tény-e csupán az egyház történetében Jézus Krisztus feltámadása, vagy pedig emberi vélemény egy eseményről, aminek magyarázatát nemigen tudják megtalálni. Jézus feltámadása, mint tény megdönthetetlen előttük, de kételkednek abban, hogy Jézus feltámadása következtében van-e általában Isten népének feltámadása.

Nekünk ma ebben a megfogalmazásban kicsit furcsán hangzik húsvét második napján az egyház tanítása. Furcsa egy kicsit Jézus feltámadásának és a mi feltámadásunknak ez az elválasztása és összekapcsolása. Nem a történeti valóság volt az első keresztyének életében az első kérdés. Ők hittek Jézus feltámadásában, de kételkedtek abban, hogy a halottak, általában az emberi halottak feltámadnak-e, mint Krisztus feltámadott, vagy pedig nem. Ez a kérdés ma már sem teológiailag, sem igehirdetésileg nem olyan kérdés, amely izgatná a keresztyénséget. Sokkal jobban izgatja az a tény, hogy egyáltalában van-e feltámadás. De nem kétséges, hogy a Biblia erre a kérdésre azt feleli: Jézus feltámadott! Az első keresztyének hittek ebben, és várták, hogy ők is fel fognak támadni, de kételkedtek abban, hogy a halottak általában feltámadnak-e.

Ez az ige, amely az elvont bibliai igék közé tartozik, elsősorban afelől gondolkoztat el bennünket, hogy vajon van-e egyáltalában a halottaknak feltámadása.

I. Miért nincs halottak feltámadása?

A korinthusiak benne éltek, legalábbis a város őslakói, a görögök mondavilágában, és annak befolyása megnehezítette számukra a halottak feltámadásába vetett hitet. Mikor Pál apostol Athénben prédikált, és azt a prédikációját mondta el, amelyre különösképpen is felkészült, mert az Athénben élők, görög filozófusok és sztoikusok nagyon várták azt, hogy ez a világhírű apostol hogy fog kitenni magáért és az általa képviselt tudományról, mit mondtak, mikor félbeszakították prédikációját? Már maga az a tény – nemcsak ma, hanem akkor is szokatlan volt –, hogy valakinek nem hallgatták végig a prédikációját. Persze nem lehet azt a

mai istentisztelethez hasonlítani, de lehet hasonlítani egy olyan vitatétel megtárgyalásához, amelynél az illendőség mégiscsak azt kívánta, hogy az emberek hallgassák nyugodtan végig, és mikor az előadó beszédét befejezte, akkor mondanak róla véleményt. Athénben félbeszakították Pál apostol prédikációját, és mindjárt ott helyben elítélő véleményt is mondtak felette. Hallgatták jó sokáig, de valami volt benne, ami úgy megbotránkoztatta őket, hogy túltették magukat az illendőségen, és belebeszéltek Pál apostol prédikációjába. Azt mondták róla beszéde közben: „Vajon mit akar ez a csacsogó mondani?”

Tehát Pál apostolnak azt a prédikációját, amire a legjobban készült, amelyben a tőle várható legeslegjobb igehirdetést mondta el, azt egyszerűen csacsogásnak és fecsegésnek minősítették. A botránkozást az írás tanúsága szerint az okozta, hogy nem az örökéletéről, hanem a test feltámadásáról beszélt. Két irány küzdött ugyanis egymással ebben a kérdésben. A görög hatás alatt állók a lélek halhatatlanságában hittek, s az úgynevezett epikureus és sztoikus bölcsesek, a filozófusok pedig a halottak feltámadásában. A botránkyó a test feltámadása. Ma ez a kérdés kevésbé izgatja a templomlátogató népet, de abban az időben egy nagy botránkyövet mozdított meg Pál apostol ezzel az igehirdetésével. A botránkyó a húsvéti esemény volt, a testnek feltámadása. Halhatatlan-e az ember, legalábbis részben, a lélek halhatatlanságában, vagy pedig a halál megsemmisülést jelent számára, s utána következik a testnek feltámadása és az örökélet?

A korinthusiaknak egy külön keresztyén nehézségük volt. Azt hitték, hogy Jézus még az ő életükben fog visszatérni. Abban nem kételkedtek, hogy Jézus másodszor is eljön, és elhozza az Isten országát, és akkor az övéit magához ragadja Isten országába. Nehezen tudtak azonban megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a kérdést a halottak feltámadásának hite fogja megoldani. Érdekes, hogy az a Pál, aki annyira intellektuális beállítottságú volt, s aki az értelmi nehézségeket világosan látja, egy árva szót sem beszél a húsvéti hit értelmi nehézségeiről. Bizonytal azért, mert ő is jól látja azt, amit őutána és tőle megtanultak a keresztyén igehirdetők, és sokszor hangsúlyoztak, hogy a hitetlenség igazi oka nem értelmi, hanem erkölcsi. A halottak feltámadása az nem értelmi hitcikk, hanem erkölcsi. A feltámadás elválaszthatatlan az ítélettől, és az ítélet elválaszthatatlan a halál ítéletének a lehetőségétől!

Egyszer felelnünk kell, neked is, nekem is. Felelnem kell mindenért, amit ebben a földi életben szóltam, éreztem és cselekedtem, vagy nem szóltam, és nem cselekedtem.

Kellemetlen találkozások várnak reánk. A halál után találkozunk önmagunkkal, önmagunknak azzal a részével, amire legkevésbé szeretünk emlékezni. Találkozunk a bűneinkkel: az elfelejtettekkel és a semmibe vettekkel. Találkozunk Krisztussal és azokkal az emberekkel, akikkel nem hoztuk rendbe földi életünk során ügyeinket. Testhez szabott feltámadásban hiszünk, melyben majd mindenki – gondolataink szerint – maga válogatja ki, hogy ki támadjon fel az életre és ki maradjon örökre a sír süllyesztőjében. Pedig az írás világosan megmondja, hogy a halottaknak van feltámadásuk, akár tetszik, akár nem, akár meg tudjuk magyarázni, akár pedig némán állunk és hallgatunk, mikor magyaráznunk kell!

II. Miért van halottak feltámadása?

Testvéreim! A feltámadás nem csupán Krisztus életének az eseménye, hanem az egész váltságnak a pecsétje. Húsvét mutatta meg, hogy volt, van és lesz értelme a nagypénteki eseménynek, ez a váltság pecsétje! A húsvéti esemény mutatta meg, hogy Isten elfogadta Fiának nagypénteki áldozatát a mi bűneinkért. Az addigi halott-támasztások csak kitölték a halál idejét. A naini ifjúnak, Lázárnak meg kellett végül mégis halniok. E világ értelmében

tehát nem szüntették meg a halálból való feltámadások magát a halált. Jézus Krisztus feltámadása azonban nemcsak példa, hanem közösség Krisztussal.

Húsvét második napja az aratás első kévéjének meglóbálási ideje volt az Úr templomában. Ez volt az első zsenge bemutatása, de az első zsenget követte azután a kévéknek hatalmas sokasága, az egész termés. Ebben az igében Pál apostol azt mondja, hogy Jézus Krisztus első zsenge a halottak között. Nem egyedülálló, hanem első a sokak között!

A halál általános tény, és ebben az általános tényben benne van mindenki, Te is meg én is. Ebben a láncban az első láncszem Ádám. Ez a rettentő átkos lánc összefüggést teremt köztem és az első ember között. Ádám meghalt a bűnei miatt, és azóta minden embernek, nekem is meg kell halnom az én saját bűneim miatt. Ezt a rettentő átkos lánc-összefüggést azonban Krisztus megszakította. Ő viszi magával a többi láncszemet is. A második Ádám, Jézus Krisztus, feltámadt a halálból. Ez a második sorrend is valóra válik az ember életében!

A halottak feltámadásának is megvan a maga isteni rendje: Az első zsenge Krisztus, azután jönnek azok, akik Krisztuséi, és végül jön a kivétel nélküli általános feltámadás. Ez a feltámadás már megkezdődött húsvétkor Krisztus feltámadásával, és én is sorra kerülök egykoron.

Vajon kéve leszek-e akkor az Isten csűrében, vagy konkoly a pokol kemencéjében?!

Húsvét második napjának ünnepét az egyház arra használja fel, hogy nem a történeti eseményt örökíti és szóltatja meg és idézi emlékezetünkbe újra meg újra, hanem ezen az ünnepen Isten tanítását akarja elmondani nekünk, mert erre van szükségünk!

Mindenki meghal, és mindenki feltámad! Akár tetszik neked, akár nem tetszik, akár tetszik a megholtaknak, akár nem tetszik! Lehet, hogy valaki úgy leheli ki lelkét, hogy boldogan gondol arra: itt a vég! És lehet, hogy valaki úgy leheli ki lelkét boldogan, hogy most itt a kezdet! Egyik az élet végére gondol, a másik az élet igazi kezdetére az Atyánál és Megváltónál, a Fiúnál.

Testvérem! Gondoltál-e te már lényegében és komolyan arra, hogy nekem is meg kell egyszer halni?! Vajon akkor, mikor a sírokat ékesíted, gondolsz-e arra, hogy egykor az utánad következők talán a te sírodra tesznek majd pár szál virágot?! Elvégezett dolog, hogy az emberek meghaljanak, és azután jön az ítélet!

Nem az a feladata az ünnep második napja igehirdetésének, hogy ezt az eléggé bonyolult teológiai kérdést tisztázza az igehallgatók előtt. Feladatunk az, hogy egy tényre hívjuk fel a gyülekezet figyelmét, és ez a tény az, hogy mindnyájunknak meg kell halnunk, és mindnyájunknak fel kell támadni, és sem a halál, sem a feltámadás nem áll a mi hatalmunkban! Hányan maradnának szívesen a leszögezett koporsóban örökre, míg a férgek meg nem emésztik, de Isten nem így rendelkezett! Isten úgy rendelkezett, hogy az embereknek meg kell egyszer halni kivétel nélkül, de az embereknek fel is kell támadniuk kivétel nélkül!

Gondolsz-e, testvérem – most nem azt mondom, hogy a halálra, hanem azt mondom: gondolsz-e a feltámadásra?! Gondolsz-e arra, hogy számodra is el fog jönni a feltámadás legnehezebb pillanata, amikor oda fogsz állani a mindent tudó, mindenütt jelen lévő, mindent számonkérő, örökké élő Úr Jézus Krisztus elé?! Akkor felelni fogsz! Felelni fogsz azért, amit cselekedtél, és azért is, amit nem cselekedtél! Tényleges bűneink és mulasztásaink egyformán ránk fognak nehezdedni! Boldog az az ember, aki Krisztussal és Krisztusban támad fel! És

rettenetes a feltámadás és a viszontlátás azok számára, akik a Megváltó nélkül támadnak fel és akiknél nincsen bűnöknek bocsánata!

Testvérem! Nem érzelmeket akar megmozgatni húsvét második ünnepén az egyház! Az élet legkomolyabb, sorsdöntő tényezőjét tárja elibénk őszintén, komolyan és igazán!

Lesz-e számodra halottak feltámadása? Ez nem kérdés, lesz! Bizonyial lesz! Csak nem tudjuk még, hogy milyen lesz! Azt tudjuk, hogy találkozás is lesz, nemcsak azokkal, akiknek sírjára könnyet hullatunk az évfordulók és a feltámadás ünnepe alkalmából, hanem azokkal is akiket az életben elkerültünk, akikkel nem törődtünk és akik vádolni fognak majd egykor bennünket!

Testvérem! Nem a húsvéti vigasztalás az, amit hirdet az egyház ezen a napon! Az igehirdetés alapigéje, amit kijelölt azért, hogy arról prédikáljunk, sem olcsó vigasztalás a mi számunkra, hanem a Krisztussal való találkozásnak drága alkalmát! Vajon ha Jézus Krisztus feltámadása úgy történnék, mint ahogyan ígérve van: hirtelen, egy szempillantás alatt, és mindenki odaáll az ő szent színe elé, hogy vegye az örökéletnek vagy örök kárhozatnak az ítéletét, vajon mit mondanál te akkor? Azt mondanád-e: Jövel, Uram, Jézus! És leborulnál-e előtte Mária Magdalénával, hogy átöleljéd térdét, és valljad: Te vagy az Úr, a világ Királya és Üdvözítője?! Vagy pedig azt kiáltanád, ami a Jelenések könyvének az utolsó lapjain hangzik felénk: Essetek ránk hegyek, és rejtsetek el minket, mert eljött az Úr ítélete?!

Testvéreim! Húsvéttól így vonódik meg egy egyenes vonal a világ végéig, az én halálom napjától az ítélet napjáig. Szent várakozással várod-e azt a napot, vagy rettentő félelemmel?! Boldog az az ember, akinek bűnei Krisztus vérében megbocsáttattak, és aki boldog örömmel, tárt karokkal várja a mi Urunk Jézus Krisztust: Jövel, Uram, örökké élő Jézus, én Megváltóm, én Királyom!

Ámen.

Imádság: Örökkévaló Isten, szerető mennyei Atyánk! Hálát adunk neked az életért, amit ajándékoztál nekünk. Tudjuk, hogy azt a szép életet, amit te ajándékoztál, mi annyira elrútítottuk, mi mindennel befertőztük, és annyira tele lett utálatos bűnökkel. Köszönjük, hogy egyszülött szent Fiadban elégtételt szolgáltatnál önmagadnak, és bűnbocsánatot ajándékoztál nekünk. Köszönjük neked, Urunk, hogy nincsen szívünk félelmére nézni a halál és a sír mélyére sem. Köszönjük neked, hogy veled együtt élünk, veled együtt fogunk feltámadni, és veled együtt a te irgalmadból örököljük az örökéletet is.

Könyörülj rajtunk, Urunk, hogy földi életünkben ezt az utolsó nagy lépést meg tudjuk tenni! Boldogan tudjunk téged várni és örömmel tudjunk üdvözölni téged, aki jössz nem azért, hogy örök kárhozat tüzére vessél bennünket, hanem azért, hogy bevigyél menyegződbe, ott magad mellé ültessél és mi veled örvendezzünk örökkön-örökké.

Könyörgünk: add meg nekünk minden nehéz életnapunkban is ezt a drága reménységet! Áldd meg azokat, akik ezen az ünnepen a temető útját járják, sírok mellett állanak meg, és virágokban juttatják kifejezésre emlékező szeretetüket!

Könyörülj rajtunk, Urunk, és taníts minket úgy élni, mint akik tudják, hogy egyszer meghalnak, és úgy halnak meg, mint akik tudják, hogy egyszer életre kelnek a te parancsoló szavadra! Kérünk téged, Urunk, hogy ennek a kérdésnek minden komolysága és minden vigasztalása legyen valóság a te néped számára itt ideig, ott pedig örökkön-örökké!

Ámen.